

Nieuwegein

Najaarsnota 2019

Raadsnummer 2019-333

Datum 8 oktober 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding en samenvatting	3
1.1. Inleiding.....	3
1.2. Samenvatting	5
2. Ontwikkelingen 2019	7
2.1. Toelichting budgettaire ontwikkeling programma's.....	7
2.1.1. Programma Bestuur en Dienstverlening	7
2.1.2. Programma Wonen en Economie	8
2.1.3. Programma Leefomgeving en Veiligheid	10
2.1.4. Programma Vrije tijd.....	11
2.1.5. Programma Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming.....	12
2.1.6. Programma Bedrijfsvoering.....	13
2.1.7. Programma Algemene dekkingsmiddelen.....	15
2.2. Toelichting overige ontwikkelingen	17
3. Voorstel	18
4. Bijlagen.....	19
4.1. Bijlage 1: Tabel afschrijvingstermijnen.....	19
4.2. Bijlage 2: Vrijvallende kapitaallasten (afschrijving)	21

1. Inleiding en samenvatting

1.1. Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de Najaarsnota 2019, waarmee wij u informeren over de realisatie van de begroting 2019 voor wat betreft de inzet van de financiële middelen tot en met 1 september 2019. Het gaat daarbij veelal om onvermijdelijke budgetaanpassingen en autonome ontwikkelingen. De financiële mutaties worden nader toegelicht in hoofdstuk 2.

De mutaties van de begroting 2019 die in deze nota zijn opgenomen hebben geen doorwerking naar de begroting 2020 en later en zijn dus incidenteel van aard.

De afwijkingen in hoofdstuk 2 zijn per programma onderverdeeld in de volgende categorieën:

1. Mutaties met een budgettair effect op het begrotingsaldo. Deze mutaties zijn ook opgenomen in de samenvatting van paragraaf 1.2.
2. Budgettair neutrale mutaties. Dit zijn mutaties die geen effect hebben op het totale begrotingsaldo, zoals mutaties tussen programma's, of mutaties die worden gedekt via een mutatie in een reserve. Binnen een programma zijn deze niet altijd budgettair neutraal, maar op het begrotingstotaal wel.
3. Mutaties in reserves.
4. Mutaties in investeringen

In de toelichting zijn positieve bedragen voor het saldo in de begroting voordelen (minder lasten, meer inkomsten) en negatieve bedragen nadelen (meer lasten, minder inkomsten). De bedragen in de tabellen zijn afgerond op € 1.000. Door de afrondingen in de tabellen kan het voorkomen dat totaalstellingen niet volledig aansluiten.

Conform de Financiële Beheersverordening 2015, worden in de Najaarsnota alleen afwijkingen op de oorspronkelijke bedragen van de baten en lasten en investeringskredieten groter dan € 25.000 toegelicht. In de tabellen per programma en de samenvatting zijn alle bedragen, inclusief de mutaties kleiner dan € 25.000 opgenomen. Daarmee zijn deze dus wel onderdeel van het totale saldo van de Najaarsnota.

Effecten meicirculaire

In juni 2019 is de raad met een brief geïnformeerd over de financiële effecten van de meicirculaire van het gemeentefonds. Voor de algemene uitkering heeft deze circulaire een negatief effect op het begrotingsaldo voor 2019 van € 1.930.000. Dit bedrag is verwerkt in de Najaarsnota 2019. Daarnaast zijn diverse budgettair neutrale mutaties opgenomen, waarbij de mutatie in een programma wordt gedekt door een hogere uitkering van het rijk.

Vervolg effecten meicirculaire

In de brief van 27 juni 2019 (2019-239) is de raad geïnformeerd over de maatregelen die voor 2019 in gang zijn gezet om de effecten van de meicirculaire te dempen en te komen tot een sluitende begroting 2019. Deze acties zijn in deze Najaarsnota verwerkt. Dit betreft:

1. Een actualisatie van de investeringen die in 2018 waren gepland, maar die nog niet (volledig) zijn gerealiseerd. Een vertraging in de uitvoering van investeringsprojecten kan (met een jaar vertraging) resulteren in incidenteel lagere kapitaallasten dan begroot (in het jaar daarna), waarbij de lagere afschrijvingslasten ook kunnen doorwerken in het saldo. De effecten van deze analyse en actualisatie van de investeringen zijn in deze Najaarsnota verwerkt. Het gaat daarbij om een bedrag van € 683.500 aan vrijvallende afschrijvingslasten. Zie ook bijlage 2.
2. Temporisering uitgaven en actualisatie intensiveringen. Met het oog op het terugdringen van het begrotingstekort in 2019 is nader onderzoek gedaan naar mogelijke temporisering en heeft een actualisatie van de intensiveringen plaatsgevonden. Dit levert voor de begroting 2019 een incidenteel voordeel op van € 296.000. Het betreft de volgende posten die verwerkt zijn in deze nota:
  - Matchingsfund, groen geluk: € 100.000
  - Opleidingsbudget: € 60.000
  - Werkbudget wijkcoördinatie: € 40.000
  - Diverse posten kleiner dan € 25.000: € 96.000

Effecten septembercirculaire

Omdat de septembercirculaire dit jaar tijdig beschikbaar kwam, is er voor gekozen om de budgettaire effecten van deze circulaire op de algemene uitkering van het gemeentefonds in de najaarsnota op te nemen. Helaas resulteert de septembercirculaire in een verdere verlaging van de algemene uitkering en een extra negatief effect van € 480.000 op het begrotingssaldo 2019. Daardoor slaat het voordelige saldo van € 232.230 (vóór verwerking van de septembercirculaire) om in een nadelig saldo van € 247.770 (zie paragraaf 1.2. Samenvatting).

Ontwikkelingen kosten Sociaal domein

De kosten voor de jeugdhulp in 2019 overstijgen het beschikbare budget. De eerste halfjaarcijfers van de RBL laten zien dat de geprognosticeerde uitgaven voor 2019 gemiddeld met 6% zijn toegenomen ten opzichte van de jaarcijfers 2018. Ten opzichte van de begroting 2019 nemen de uitgaven voor de jeugdzorg in zijn totaliteit met ca. € 3 miljoen toe.

Hiertegenover staat dat het Rijk via de meircirculaire extra middelen beschikbaar stelt voor de problemen met de budgetten voor jeugdzorg bij de gemeenten. In een brief van juni 2019 is de gemeenteraad daarover geïnformeerd. Het gaat hierbij (vooralsnog) om incidentele bedragen voor de jaren 2019 tot een met 2021. Voor Nieuwegein gaat het voor 2019 om een bedrag van € 1.867.000.

Ook op het gebied van de WMO voorzieningen komen de beschikbare budgetten onder druk te staan. Sinds 1 januari 2019 is het abonnementstarief ingevoerd. De eerste halfjaarcijfers van de RBL laten zien dat de geprognosticeerde uitgaven voor 2019 gemiddeld met 13% zijn toegenomen ten opzichte van de jaarcijfers 2018. De toename in de uitgaven zien we terug bij het type zorg van hulp bij het huishouden en dagbesteding ten opzichte van 2018. Ten opzichte van de begroting 2019 nemen de uitgaven in zijn totaliteit met € 900.000 toe. Ook hiertegenover staat een gedeeltelijke compensatie van het Rijk voor een bedrag van € 450.000.

Als gevolg van de bovenstaande ontwikkelingen komt de capaciteit meer en meer onder druk te staan en kan met de huidige formatie niet meer worden voldaan aan de gewenste en wettelijke

doorlooptijden voor het afgeven van een beschikking. Om de doorlooptijden terug te brengen wordt daarom tijdelijk extra personeel ingezet.

In deze Najaarsnota 2019 zijn de effecten van de meicirculaire budgettaire neutraal verwerkt en wordt er voornamelijk geen extra aanspraak op de reserve sociaal domein voorgesteld. De ervaring van de afgelopen jaren wijst uit dat bij het opstellen van de jaarrekening de werkelijke uitgaven nog flink kunnen afwijken van de prognoses. De afgelopen jaren viel dat steeds gunstig uit, zodat er een lagere onttrekking aan de reserve sociaal domein nodig was. Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 worden daarom alle financiële ontwikkelingen binnen het sociaal domein in beeld gebracht en wordt inzichtelijk gemaakt wat de definitieve impact voor het jaar 2019 is van deze ontwikkelingen op de reserve.

1.2. Samenvatting

Na verwerking van alle budgettaire mutaties van de Najaarsnota 2019 bedraagt het begrotingssaldo in 2019 € 247.770 nadelig. Dit saldo wordt vrijwel volledig veroorzaakt door de nadelige effecten van de mei- en septembercirculaire van het gemeentefonds, waardoor de algemene uitkering in 2019 aanzienlijk lager uitvalt dan begroot. Beide effecten zijn in deze najaarsnota verwerkt. In totaal betreft dit een bedrag van ruim € 2,4 miljoen nadelig, waarvan ruim € 1,9 miljoen als gevolg van de meicirculaire en € 480.000 als gevolg van de septembercirculaire.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van alle mutaties in de Najaarsnota met een budgettaire effect op het begrotingssaldo 2019. Hieruit blijkt dat begrotingssaldo van de Najaarsnota vóór verwerking van de septembercirculaire nog een voordelig bedrag van € 232.230 laat zien. Na verwerking van de effecten van de septembercirculaire resulteert echter een nadelig begrotingssaldo van € 247.770. Voor de toelichting op de diverse mutaties wordt verwezen naar het volgende hoofdstuk.

Tabel: Samenvattend overzicht van alle mutaties in de Najaarsnota met een budgettair effect op het begrotingssaldo.

Programma	Mutaties met budgettair effect	Bedragen in € voordeel = v nadeel = n
	Startsaldo 2019	470.730 v
Bestuur en Dienstverlening	Werkbudget wijkcoördinatie	40.000 v
Wonen en Economie	Hogere inkomsten dwang invordering	56.000 v
Vrije Tijd	Subsidie regionale omroep	34.000 v
Leefomgeving en Veiligheid	Kosten bestrijding Essentak-sterfte	70.000 n
	Herstel beplanting	37.000 n
	Vrijval afschrijving investeringen	145.500 v
Versterking Eigen Kracht	Matchingsfund, groen geluk	100.000 v
Bedrijfsvoering	Hogere uitkering langdurig zieken	100.000 v
	Lagere baten sportbeoefening	30.000 n
	Lagere baten Stadshuis	58.000 n
	Vrijval afschrijving investeringen	532.000 v
	Opleidingsbudget	60.000 v
	Toerekening personeelslasten	530.000 v
Algemene dekkingsmiddelen	Hogere dividenduitkeringen	40.000 v
	Effecten meicirculaire	1.930.000 n
	Effecten herijking maatstaven	153.000 v
Diverse	Diverse posten kleiner dan € 25.000	<u>96.000 v</u>
Totaal	Begrotingssaldo Najaarsnota (vóór verwerking septembercirculaire)	232.230 v
Algemene dekkingsmiddelen	Effecten septembercirculaire	<u>480.000 n</u>
Totaal	Begrotingssaldo Najaarsnota (na verwerking septembercirculaire)	247.770 n

2. Ontwikkelingen 2019

2.1. Toelichting budgettaire ontwikkelingen programma's

2.1.1. Programma Bestuur en Dienstverlening

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Bestuur en dienstverlening						
	Bestuur	2.893	2.909	40	40	2.829
	Dienstverlening	754	809	6	0	803
Totaal lasten		3.647	3.718	46	40	3.632
	Bestuur	90	90	0	0	90
	Dienstverlening	1.130	1.130	0	0	1.130
Totaal baten		1.219	1.219	0	0	1.219
	Storting in reserves	0	0	0	0	0
	Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Totaal van het programma		-2.428	-2.499	46	40	-2.413

Mutaties met budgettair effect:

Lasten:

Werkbudget wijkcoördinatie

€ 40.000 (V)

Met het oog op het terugdringen van het nadelige begrotingsaldo in 2019 is ervoor gekozen om dit werkbudget dit jaar niet te benutten, waardoor het incidenteel kan vrijvallen.

Mutaties budgettair neutraal:

Lasten:

Revolving fund

€ 40.000

Dit betreft een technische wijziging van programma Bestuur en Dienstverlening (product wijkgericht werken) naar het programma Wonen en Economie (product startersleningen).

2.1.2. Programma Wonen en Economie

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Wonen en economie						
	Wonen	22.378	22.651	20	-393	23.024
	Economie	275	275	0	-25	300
Totaal lasten		22.654	22.926	20	-418	23.324
	Wonen	22.075	22.075	56	0	22.131
	Economie	12	12	0	0	12
Totaal baten		22.087	22.087	56	0	22.143
Storting in reserves		0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves		824	824	0	375	1.199
Totaal van het programma		257	-15	76	-43	18

Mutaties met budgettair effect:

Baten:

Milieuhandhaving

€ 56.000 (V)

Als gevolg van een milieuhandhaving en een opgelegde dwanginvordering worden in 2019 extra inkomsten verwacht.

Mutaties budgettair neutraal:*Grondbedrijf*

Conform de BBV regelgeving zijn de grondexploitaties geactualiseerd en dit heeft geresulteerd in een winstbijstelling. Na verwerking van de mutatie is het geraamde positieve resultaat van het Grondbedrijf in 2019 € 6.717.000. Deze winstbijstelling wordt bijna uitsluitend veroorzaakt door de grondexploitatie Het Klooster. In de jaarrekening 2018 was al melding gemaakt van het feit dat de verkopen van enkele percelen net niet meer in 2018 hadden plaatsgevonden, maar voor een deel in 2019 plaatsvonden. Omdat de werkelijk winst nog fors kan afwijken van deze raming wordt de winstbijstelling pas bij de jaarrekening 2019 toegevoegd aan de reserve Grondbedrijf.

Zoals aangekondigd bij de Voorjaarsnota 2019 is er in de zomer 2019 een zero based begroting gemaakt van de plan- en VAT-kosten. Het doel van de nieuwe zero based begroting is om te komen tot een meer nauwkeurige raming van de plan- en VAT-kosten. Momenteel wordt deze begroting verder uitgewerkt en dit vraagt vanwege de zorgvuldigheid extra tijd. De gevolgen van de nieuwe begroting zullen daarom worden meegenomen bij de Bestuursrapportage voor 2020 en de Kadernota 2021.

Lasten:

Deltaprogrammering Ruimtelijke Adaptatie

€ 282.000

Via de septembercirculaire worden extra middelen beschikbaar gesteld voor ruimtelijke adaptatie.

Bommenregeling

€ 71.000

In december 2018 heeft de raad besloten om een aanvraag bij het rijk in te dienen voor een vergoeding van de gemaakte kosten door het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden voor opsporing en ruiming van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog binnen onze gemeentegrenzen. De door het Hoogheemraadschap gemaakte kosten ad. € 71.000 zijn door de gemeente vergoed en worden gedekt door een storting in het gemeentefonds (programma Algemene Dekkingsmiddelen).

Revolving fund

€ 40.000

Dit betreft een technische wijziging van programma Bestuur en Dienstverlening (product wijkgericht werken) naar het programma Wonen en Economie (product startersleningen).

Citymarketing

€25.000

Dit betreft een technische wijziging van het programma Bedrijfsvoering naar het programma Wonen en Economie.

Reserves*Reserve Betere Buurten*

€ 375.000

Conform de geldende afspraak wordt voor het jaar 2019 een bedrag van € 580.000 aan personele inzet ten laste gebracht van de reserve Betere Buurten. In de begroting 2019 was al een bedrag van € 205.000 aan deze reserve onttrokken. Het resterende bedrag van € 375.000 wordt in deze najaarsnota aan de reserve onttrokken en dient als dekking voor de personele lasten binnen het programma Bedrijfsvoering.

2.1.3. Programma Leefomgeving en Veiligheid

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Leefomgeving en veiligheid						
	Leefomgeving	24.107	23.074	39	-250	23.286
	Veiligheid	3.768	3.811	12	0	3.799
Totaal lasten		27.875	26.886	51	-250	27.085
	Leefomgeving	17.462	17.462	0	250	17.712
	Veiligheid	542	587	0	0	587
Totaal baten		18.004	18.048	0	250	18.298
	Storting in reserves	0	0	0	0	0
	Onttrekking aan reserves	174	436	0	0	436
Totaal van het programma		-9.697	-8.401	51	0	-8.350

Mutaties met budgettair effect

Lasten:

Vrijval afschrijvingslasten investeringen

€ 145.500 (V)

In 2018 zijn niet alle geplande investeringen tot volledige realisatie gekomen. Aangezien met afschrijven wordt gestart in het jaar nadat de investering is gerealiseerd, valt er in 2019 een bedrag van € 145.500 aan afschrijvingen vrij.

Essentaksterfte

€ 70.000 (N)

Ook dit jaar is sprake van essentaksterfte. Van de bijna 5.000 essen in Nieuwegein is circa 60% aangetast door de essentakziekte. Om gevaar te voorkomen moet er extra gerooid en gesnoeid worden. Hiermee is een eenmalig bedrag gemoeid van €70.000.

Herstel beplanting

€ 37.000 (N)

Een extern bureau heeft het afgelopen jaar een inventarisatie verricht van de staat van de beplanting in Nieuwegein. Uit deze inventarisatie blijkt dat vanwege de droge zomer van vorig jaar 35% tot 40% van de beplanting extra is overleden en ca. 30.000 m2 zou moeten worden ingeboet. Hiermee is een extra bedrag van € 37.000 gemoeid.

Mutaties budgettair neutraal:

Lasten:

Afvalstoffen

€ 150.000

De dotatie aan de voorziening afvalstoffenheffing valt € 150.000 hoger uit dan begroot. Als gevolg van een toename van het aantal huishoudens en minder kwijtscheldingen vallen de inkomsten hoger uit.

Riolering

€ 100.000

De dotatie aan de voorziening rioolheffing valt € 100.000 hoger uit dan begroot. Als gevolg van een toename van het aantal huishoudens en minder kwijtscheldingen vallen de inkomsten hoger uit.

Baten:

Afvalstoffenheffing

€ 150.000

Als gevolg van een toename van het aantal huishoudens en minder kwijtscheldingen vallen de inkomsten hoger uit dan begroot. Deze hogere baten worden toegevoegd aan de voorziennig afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

€ 100.000

Als gevolg van een toename van het aantal huishoudens en minder kwijtscheldingen vallen de inkomsten hoger uit dan begroot. Deze hogere baten worden toegevoegd aan de voorziening rioolheffing

2.1.4. Programma Vrije tijd

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Vrije Tijd						
	Vrije tijd	7.327	7.455	75	-15	7.395
Totaal lasten		7.327	7.455	75	-15	7.395
	Vrije tijd	33	33	0	0	33
Totaal baten		33	33	0	0	33
	Storting in reserves	0	0	0	0	0
	Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Totaal van het programma		-7.294	-7.421	75	-15	-7.361

Mutaties met budgettair effect

Lasten:

Subsidie regionale omroep

€ 34.000 (V)

Omdat er op dit moment geen regionale omroep is, kan dit budget in 2019 incidenteel vrijvallen.

2.1.5. Programma Versterking eigen kracht, Ondersteuning en Bescherming

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Versterking eigen kracht						
	Versterking eigen kracht	11.051	11.493	100	-422	11.815
	Ondersteuning	49.961	46.497	0	-1.912	48.409
	Bescherming	2.245	2.245	0	0	2.245
	Transformatieagenda	2.600	2.511	0	-44	2.555
Totaal lasten		65.857	62.746	100	-2.378	65.024
	Versterking eigen kracht	2.130	2.199	0	452	2.650
	Ondersteuning	19.202	18.965	0	-611	18.354
	Bescherming	0	0	0	0	0
	Transformatieagenda	0	0	0	0	0
Totaal baten		21.332	21.164	0	-159	21.005
	Storting in reserves	0	0	0	0	0
	Onttrekking aan reserves	3.251	3.608	0	0	3.608
Totaal van het programma		-41.275	-37.974	100	-2.537	-40.411

Mutaties met budgettair effect:

Lasten:

Matchingsfund, groen geluk

€ 100.000 (V)

Met het oog op het terugdringen van het nadelige begrotingssaldo in 2019 is ervoor gekozen om dit budget dit jaar niet te benutten. Voorgesteld wordt dan ook om het bedrag van € 100.000 in 2019 incidenteel te laten vrijvallen.

Mutaties budgettair neutraal:*Jeugdzorg*

€ 1.867.000

Van het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg. Het gaat hierbij (vooral nog) om incidentele bedragen voor de jaren 2019 tot een met 2021. Voor Nieuwegein gaat het voor 2019 om een bedrag van € 1.867.000. Deze middelen worden ingezet om de geprognosticeerde kostenoverschrijding te kunnen compenseren voor dit jaar.

Loon- en prijsbijstelling WMO

€ 450.000

Via de meicirculaire is voor de WMO voorzieningen een bedrag van € 450.000 ontvangen ter compensatie van loon- en prijsbijstelling.

Armoedebeleid en peuterspeelzaalwerk

€ 55.000

Ook zijn in de meicirculaire rijksmiddelen verlaagd voor armoedebeleid (€ 25.000) en peuterspeelzaalwerk (€ 30.000). Deze bedragen worden in mindering gebracht op de betreffende budgetten in het programma.

Begrotingswijziging 2019 WIL

€ 231.000

De begrotingswijziging 2019 van WIL, die op 15 juli 2019 in de raad is behandeld, leidt tot een verhoging van de organisatiekosten met € 376.000. Dit bedrag is onder andere bestemd voor de uitvoering van de transformatieagenda van WIL die voortvloeit uit de ontwikkelopgaven Innovatieagenda WIL-gemeenten.

Daarnaast is er een wijziging op de regelingen/uitkeringen bijstand. Deze wijziging is deels budgettair neutraal voor wat betreft de bijstandsgelden (BUIG) en deels is er sprake van een financieel voordeel van € 145.000 op het Besluit Bijstand Zelfstandigen (BBZ).

Het saldo van de hogere organisatiekosten van WIL (€ 376.000) en het voordeel op het BBZ (€ 145.000) is verwerkt in de exploitatie van het Sociaal Domein.

Onderwijsachterstandenbeleid

€ 451.700

In juli 2019 hebben wij het Uitvoeringsplan onderwijskansenbeleid vastgesteld. Hierbij zijn het aantal uren dat doelgroepkinderen gebruik maken van voorschoolse educatie verruimd, de subsidiemogelijkheden voor activiteiten die onderwijsachterstanden terugdringen vergroot en zijn middelen voor het programma Taalvisite beschikbaar gesteld. De dekking vindt plaats vanuit de van het Rijk ontvangen middelen Onderwijsachterstandenbeleid.

Transformatieagenda Sociaal Domein

€ 44.000

Via de meicirculaire 2019 zijn middelen ontvangen die betrekking hebben op de Transformatieagenda, onder andere gelden voor de pilot logeerszorg. De pilot in Nieuwegein betreft een behoefte onderzoek onder mantelzorgers, een blauwdruk voor het opzetten van logeerszorg en een haalbaarheidsonderzoek in Nieuwegein. Het overige betreft een bijstelling van het Participatiebudget.

2.1.6. Programma Bedrijfsvoering

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Bedrijfsvoering en Vastgoed						
	Bedrijfsvoering	44.077	49.633	705	-350	49.278
	Vastgoed	16.058	15.496	434	236	14.826
Totaal lasten		60.135	65.129	1.139	-115	64.104
	Bedrijfsvoering	2.904	4.497	100	0	4.597
	Vastgoed	5.030	4.764	-88	-61	4.615
Totaal baten		7.934	9.261	12	-61	9.212
	Storting in reserves	0	0	0	0	0
	Onttrekking aan reserves	175	175	0	-175	0
Totaal van het programma		-52.027	-55.693	1.151	-350	-54.892

Mutaties met budgettair effect:

Lasten:

Toerekening personeelslasten aan investeringen

€ 530.000 (V)

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het verplicht om de directe personeelslasten die gemaakt worden ten behoeve van investeringen op de betreffende investering te verantwoorden en daar ook op af te schrijven. In deze Najaarsnota is schatting gemaakt voor

2019, aangezien er op dit moment nog geen uren worden geschreven op de investeringsprojecten. Deze schatting levert voor 2019 een budgettair voordeel op van € 530.000. Echter hier staat wel een verhoging van kapitaallasten tegenover die jarenlang doorloopt. De hogere lasten die voortvloeien uit de toerekening in 2019 zijn in de begroting 2020 verwerkt.

Opleidingsbudget € 60.000 (V)

Het opleidingsbudget wordt in 2019 voornamelijk benut voor verplichte trainingen en voor drie collectieve trajecten in het kader van organisatie-ontwikkeling. Inmiddels wordt duidelijk dat een deel van het budget in 2019 niet wordt uitgegeven. Daarnaast lopen er aanbestedingen voor genoemde drie collectieve trajecten. Naar verwachting zal het zwaartepunt van deze trajecten komt te liggen in het volgende begrotingsjaar. Voor 2019 valt in ieder geval een bedrag van € 60.000 vrij. Voor de drie collectieve trajecten volgt bij de jaarrekening 2019 een voorstel om een bedrag over te hevelen. De omvang daarvan is nu alleen nog niet aan te geven.

Vrijval afschrijvingslasten investeringen € 532.000 (V)

In 2018 zijn niet alle geplande investeringen in dit programma tot volledige realisatie gekomen. Aangezien met afschrijven wordt gestart in het jaar nadat de investering is gerealiseerd, valt er in 2019 een bedrag van € 357.300 aan afschrijvingen vrij. Daarnaast resulteert een nadere analyse en (her)berekening van de afschrijvingen in 2019 tot een incidentele vrijval van € 174.700.

Baten:

Personeelskosten algemeen € 100.000 (V)

Als gevolg van enkele langdurig zieken valt de bijdrage van het UWV € 100.000 hoger uit dan begroot.

Inkomstenderving Stadshuis € 58.000 (N)

In de Voorjaarsnota 2019 is reeds rekening gehouden met een verlaging van de huurinkomsten en servicekosten van het Stadshuis. Uit exacte berekeningen van de te verwachten huurinkomsten en servicekosten blijkt dat dit per saldo met € 58.000 aangepast moet worden.

Inkomsten verhuur sportaccommodaties, € 30.000 (N)

Op basis van de cijfers uit de jaarrekening 2018, zijn in de Voorjaarsnota 2019 de inkomsten van verhuur sportaccommodaties structureel verlaagd met € 30.800. Dit was het gevolg van de structureel lagere baten voor bijzondere activiteiten zoals toernooien, evenementen etc. Naar nu is gebleken zet de trend van lagere huur op onrendabele tijden door, mede doordat de bestaande gymzalen beperkte gebruiksmogelijkheden hebben en te onaantrekkelijk zijn. Daarnaast heeft Anna van Rijn het huurcontract van de accommodaties De Sluis en het Veerhuis per 1 september 2019 opgezegd. Een verlaging van € 30.000 is daarom noodzakelijk.

Mutaties budgettair neutraal:

Personele inzet Betere Buurten € 375.000

Conform de geldende afspraak wordt voor het jaar 2019 een bedrag van € 580.000 aan personele inzet ten laste gebracht van de reserve Betere Buurten. In de begroting 2019 was al een bedrag van € 205.000 verwerkt. Het resterende bedrag van € 375.000 aan personele inzet is in deze najaarsnota opgenomen. De onttrekking aan de reserve is opgenomen in programma Wonen en Economie.

Tijdelijke huisvesting onderwijs

€ 175.000

De investering voor de bouw van de MFA Doorslag Groenling is nog niet gestart. De begrote kosten voor de tijdelijke huisvesting worden derhalve ook nog niet in 2019 gemaakt. Eveneens kan daarmee de in 2019 begrote dekking uit de reserve Scholen en maatschappelijk vastgoed vervallen. Zie ook bij de reserves.

Reserves:*Reserve Scholen en maatschappelijk vastgoed*

€ 175.000

Zie de toelichting bij mutaties budgettair neutraal. Voorgesteld wordt om de begrote reserveonttrekking in te trekken.

2.1.7. Programma Algemene dekkingsmiddelen

Progr.	Thema - mutaties NJN	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging	Mutaties met budgettair effect	Mutaties budgettair neutraal	Begroting na NJN
Algemene dekkingsmiddelen						
	Algemene dekkingsmiddelen	6.023	6.350	0	0	6.350
Totaal lasten		6.023	6.350	0	0	6.350
	Algemene dekkingsmiddelen	113.484	112.686	-2.217	2.905	113.374
Totaal baten		113.484	112.686	-2.217	2.905	113.374
	Storting in reserves	1.080	1.080	0	0	1.080
	Onttrekking aan reserves	6.082	6.746	0	0	6.746
Totaal van het programma		112.462	112.002	-2.217	2.905	112.690

Mutaties met budgettair effect:

Baten:

Dividenduitkeringen

€ 40.000 (V)

Er is sprake van een hogere dividenduitkering op de aandelen van de BNG en een lagere dividenduitkering op de aandelen van Vitens. Per saldo zijn de inkomsten € 40.000 hoger dan begroot.

Algemene uitkering gemeentefonds (effect meicirculaire)

€ 1.930.000 (N)

In de brief van juni 2019 is de raad geïnformeerd over de financiële effecten van de meicirculaire van het gemeentefonds. Voor de algemene uitkering heeft deze circulaire een negatief effect op het begrotingssaldo voor 2019 van € 1.930.000. Dit bedrag is verwerkt in de Najaarsnota 2019.

Herberekening maatstaven algemene uitkering

€ 153.000 (V)

Een herberekening van de maatstaven resulteert in een positieve bijstelling van de algemene uitkering van € 153.000.

Algemene uitkering gemeentefonds (effect septembercirculaire)

€ 480.000 (N)

De septembercirculaire kent voor 2019 een negatieve bijstelling van de algemene uitkering van € 480.000. Dit bedrag is als volgt opgebouwd (bedragen x €):

	2019
Ontwikkeling accres	-720.000
Toename ruimte plafond BCF	180.000
Ontwikkeling uitkeringsbasis	60.000
Totaal	-480.000

Mutaties budgettair neutraal:

Effecten meicirculaire 2019 die budgettair neutraal zijn verwerkt op de programma's

Op de programma's zijn diverse budgettair neutrale mutaties uit de meicirculaire verwerkt, die worden gedekt door mutaties in het gemeentefonds. Dit betreft:

Programma Leefomgeving & Veiligheid: Bommenregeling	€ 71.000
Programma VEK:	
• Jeugdzorg	€ 1.867.000
• Loon- en prijsbijstelling WMO	€ 450.000
• Armoedebeleid en peuterspeelzaalwerk	-/- € 55.000
• Pilot logeerszorg Nieuwegein	€ 100.000
• Bijstelling participatiebudget	€ 175.000

Voor de toelichting wordt verwezen naar het betreffende programma

Effecten septembercirculaire 2019 die budgettair neutraal zijn verwerkt op het programma

• Deltaprogrammering Ruimtelijke Adaptatie	€ 282.000
--	-----------

2.2. Toelichting overige ontwikkelingen

Exploitatie sportaccommodaties

Vanaf 2019 kan de BTW op uitgaven voor sportaccommodaties niet meer terug gevraagd worden bij de fiscus. Dit komt door de wijzigingen in het BTW Sportbesluit. Dit leidt tot extra exploitatie kosten en hogere investeringen. Om dit nadeel te compenseren biedt het Rijk een subsidie aan (SPUK SPORT). In de Voorjaarsnota 2019 zijn de financiële effecten neutraal verwerkt, d.w.z. hogere lasten en baten. Het bedrag in de subsidiepot staat vast. En het was al bekend dat het nadeel voor gemeentes meer bedraagt dan die pot. Op basis van voorlopige informatie verwachten wij dat ca. 82% van de aanvraag toegekend zal worden. Het effect hiervan op de exploitatie bedraagt ca. € 23.000 en zal verwerkt worden in de jaarrekening 2019.

Voor de investeringen betekent dit dat het netto-investeringsbedrag hoger wordt. Het definitieve effect - voor de investeringen Onderwijs en sport- zal bij de definitieve afwikkeling (huidige planning gereed in 2023) van de betreffende kredieten bekend zijn. Het effect op de in 2019 te realiseren investeringen sport (o.m. vervanging douches Galecop en vloer De Waterlelie) is beperkt en zal in de jaarrekening 2019 opgenomen worden.

3. Voorstel

1. In te stemmen met aanpassing van de begroting 2019, conform de in de Najaarsnota 2019 in hoofdstuk 2 genoemde financiële ontwikkelingen;
2. Een bedrag van € 375.000 te onttrekken aan de Reserve Betere Buurten
3. De begrote onttrekking van € 175.000 aan de Reserve Scholen en Maatschappelijk Vastgoed in te trekken;
4. Akkoord te gaan met het vaststellen van de tabel afschrijvingstermijn zoals in bijlage 1 van de najaarsnota is weergegeven.

4. Bijlagen

4.1. Bijlage 1: Tabel afschrijvingstermijnen

Soort activa *Onderstaand wordt voor elke soort investeringen (zoals genoemd in het BBV) per onderwerp de afschrijvingstermijn aangegeven die daarvoor binnen de gemeente Nieuwegein wordt gehanteerd (wijziging cursief en in rood).*

	Termijn /Jaar
0	<u>Gronden en terreinen:</u>
1	Geen afschrijving Geen
10	<u>Woonruimten en bedrijfsgebouwen:</u>
11	Noodlokalen onderwijs 8
12	Bouwkundige aanpassingen, verbouwingen [1] 20
13	Nieuwbouw gebouwen 40
14	Nieuwbouw gebouwen (conform raadsvoorstel) 50
20	<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:</u>
21	Reconstructie rioleringen, bergbezinkbassins 40
22	Reconstructie rioleringen, (afhankelijk van locatie) 50
23	Reconstructie drainage 25
24	Overige reconstructies rioleringen 20
25	Bruggen 40
26	Houten bruggen en vlonders 25
27	Wegen 20
28	Wegen 40
29	Wegen (30% maatregelen) 10
30	Betondekken 20
	<u>Vervoermiddelen:</u>
31	Fietsen 5
32	Voertuigen 10
33	Voertuigen brandweer (met uitzondering van tankautospuiten) 10
34	Tankautospuiten 12
35	Hulpverleningswagens 15
36	Hoogwerker 10
40	<u>Machines, apparaten en installaties:</u>
41	Telecommunicatieapparatuur 5
42	Maai- en veegmachines 6
43	Sneeuwplougen, rijdende wegafzettingen, geluids- en opnameapparatuur 8
44	Apparatuur, bekabeling, installatie parkeerregulering 10
45	Luchtbehandeling en klimaatinstallaties, heftrucks 15

46	Verkeersregelinstallaties	20
47	Overige installaties	15
48	Materiaal boomonderhoud (o.a.versnipperaar')	10
	luchtbevochtigers en overige nieuwe installaties (nieuwe techniek)	10
50	<u>Overige materiële vaste activa:</u>	
51	Hardware automatisering	5
52	Software (anders dan specifieke applicaties)	4
53	Software: specifieke applicaties, diverse materialen, kleding en uitrusting	5
54	Inventaris, meubilair	10
55	Reconstructie sportvelden, kunstgrasvelden, sportinventaris, eerste inrichting onderwijs/onderwijsleerpakket	15
	onderlaag kunstgrasvelden	40
	toplaag kunstgrasvelden	10
56	Vervanging sportvloeren, cocons afvalinzameling hoogbouw, beheerssystemen rioolgemalen	25
57	Aanleg en uitbreiding sportparken	50
58	Inventaris, meubilair	15
59	Bebording	15
	Beschoeiing	25
	Zonnepanelen	25
	<i>Kunstwerken zonder cultuurhistorische waarde</i>	25
60	<u>Immateriële vaste activa:</u>	
61	maximaal 5 jaar	max. 5

[1] Bij aanpassingen en verbouwingen moet er rekening mee worden gehouden dat de afschrijvingstermijn niet langer is dan de resterende afschrijvingstermijn van het betreffende gebouw.

4.2. Bijlage 2: Vrijvallende kapitaallasten (afschrijving)

Omschrijving FCL	krediet jaar	Doorschuiven naar 2020	afschrijving
Programma Leefomgeving en Veiligheid			
Cocons hoogbouw MIP 2017	2017	80.000	3.200
Herinrichting begraafplaats - MIP 2016	2015	200.000	4.800
Onderhoud betondekken Gr.Anselmdek	2017	864.000	43.200
Reconstructie Structuurbaan	2017	643.000	32.150
Herinrichting van Heukelumstraat	2017	499.000	24.950
Asfalt Jutphaas Wijkersloot	2017	544.000	27.200
CCS centrale hardware - MIP 2016	2015	50.000	10.000
			145.500
Programma Bestuur en Dienstverlening			
Vervanging pinapparatuur Stadswinkel	2018	30.000	6.000
			6.000
Programma Bedrijfsvoering			
FMIS tbv gemeentelijk vastgoed MIP 2017	2017	41.000	8.200
Opbouw digitaal geografisch bestand 2013 MIP	2013	89.500	8.950
Cad systeem software (MIP 2016)	2016	100.000	20.000
Opbouw digitaal geografisch bestand MIP 2017	2017	195.000	39.000
(act 1138) Aanschaf Azura Flex Euro-6 veegmachine	2017	130.200	21.700
Aanpassing Atrium Casco	2018	1.482.200	37.000
Aanpassing Atrium Installaties	2018	746.800	37.150
Aanpassing Atrium Inrichting	2018	2.700.000	180.000
Vervang. luchtbevocht.klimaatinst. Stadshuis	2018	53.000	5.300
Vorbereidingskosten planontwikkeling Lekboulevard	2017	923.140	174.700
			532.000
Totaal vrijvallende kapitaallasten (afschrijving)			683.500